

बालबालिकाका जलवाय' कार्डहरू

उत्पादन / प्रकाशन

यो काम कि एटिभ कमन्स एट्रिब्यूसन गैर व्यवसायिक अन्तर्गत इजाजतपत्र दिइएको छ।
ShareAlike 4.0 अन्तर्राष्ट्रिय लाइसेन्स

संशोधनको अन्तिम मिति :
मार्च २०२१

परिचय

हेरचाहकर्ता र शिक्षकहरूका लागि

बालबालिकाको जलवायु कार्डहरूमा स्वागत छ

जलवायु परिवर्तन भइरहेको छ र यसको प्रभाव विश्वभरि नै गम्भीर हुने खतरा बढिरहेको छ। जलवायु परिवर्तनकासम्बन्धमा बालबालिकाका विचार तथा रायको उचित सुनवाइ हुनु पर्ने उनीहरूको अधिकार भित्र पर्दछ।

यी बालबालिकाको जलवायु कार्डहरूले बालबालिकाहरूलाई जलवायु परिवर्तनको एजेन्डामा र जलवायु सन्तुलनका निम्नि काम गर्नका लागि आह्वान गर्ने काममा संलग्न गराउनका लागि प्रेरणादायी र अन्तर्राष्ट्रियात्मक गतिविधिहरू उपलब्ध गराउँदछन्।

यी कार्डहरूले बालबालिकालाई कसरी संलग्न गर्दछन्?

बालबालिका जलवायु अन्वेषक बन्दून ! विश्वभर जलवायु जहाजमा यात्रा गर्दै, उनीहरू भूत, वर्तमान र भविष्यको अन्वेषण गर्दून।

प्रत्येक कार्डहरूमा जलवायु जहाजको रमाइलो यात्रा हुनेछ जसले जलवायु परिवर्तन भनेको के हो भनेर सिकाउने र जलवायु परिवर्तनका विश्वव्यापी तथा आफू बस्ने स्थानीय ठाउँमा परेका प्रभावहरू के -कस्ता छन् भनेर

सिकाउनेछ। यसबाट जलवायु सन्तुलनका लागि गरिएका कामका रोमान्चक कथाहरूबाट प्रेरित हुने अवसर पनि प्राप्त हुन्छ ।।

जलवायु सन्तुलन कार्यका लागि बालबालिकाको आह्वान, विश्वव्यापी लक्ष्य

बालबालिकाहरूले आफै जलवायु सन्तुलनमा कार्य गर्न लागि आह्वान गर्दून् र यसलाई आफ्ना साथीभाइ र परिवारसँग व्यापक रूपमा साभा र छलफल गर्दून्।

यसको लक्ष्य विश्वव्यापी रूपमा निर्णयकर्ताहरूलाई बालबालिकाको आवाजप्रति उत्तरदायी बनाउनका लागि विश्वका हरेक देशमा जलवायु सन्तुलन कार्यमा लाग्न बालबालिकाबाट आह्वान गर्न प्रेरित गर्नु हो ।

के तपाईं आफ्नो क्षेत्रमा कुरा फैलाउन मद्दत गर्न सक्नुहुन्छ?

परिवर्तनशील जलवायु गठबन्धनमा बालबालिका ([The Children in a Changing Climate \(CCC\) Coalition](#)) पाँच प्रमुख बालकेन्द्रित विकास र मानवीय संस्थाहरूको साझेदारी हो ।

चाइल्डफन्ड एलायन्स, प्लान इन्टरनेशनल, सेभ द चिल्ड्रेन, युनिसेफ, वल्ड भिजन इन्टरनेशनल

प्रयोगकर्ताका लागि निर्देश

हेरचाहकर्ता र शिक्षकहरूको लागि

बालबालिकाको जलवायु कार्डहरू कसका लागि हो? ७ देखि १२ वर्षका कुनै पनि देशका बालबालिका

कार्डहरू कहाँ प्रयोग गर्न सकिन्छ?

- घरमा - ठूला दाजुभाइ र दिदीबहिनीहरू, आमाबुवा, हजुरबुवा, हजुरआमा र हेरचाहकर्ताहरूको सहयोगमा
- विद्यालयमा - भूगोल, विज्ञान, कला वा अंग्रेजी पाठहरूमा एकीकृत, वा गृहकार्यको रूपमा
- बालबालिकाको क्लबमा
- आप्रवासन केन्द्र र शिविरहरूमा

कार्डहरूका गतिविधि सम्पन्न गर्न कर्ति समय लाग्छ?

प्रत्येक कार्ड पूरा गर्न ३०-६० मिनेट लाग्छ। प्रति दिन एउटा कार्ड पूरा गर्नु भयो भने २ हप्ताको अवधिमा सबै कार्डहरु पूरा हुन्छन्। यदि विशेष पाठ, वा सत्रहरूमा कार्डहरू प्रयोग गर्दै हुनुहुन्छ भने, लामो समय अवधिसम्म प्रयोग गर्न सकिन्छ।

सिक्ने यात्रा कस्तो हुन्छ?

कार्डहरूले सिक्ने, कार्यान्वयन गर्ने र साभा गर्ने विधिलाई अवलम्बन गर्दछ। क्रमिक सिकाइ तौर तरिकाका लागि “मिशन म्याप” हेरौं। यी कुराहरू प्रत्येक कार्डको माथि पटि पनि लेखिएका छन्।

बालबालिकाको जलवायु कार्डहरू र Y-Adapt

कार्डहरूलाई बालबालिकाको अग्रदूतको रूपमा थब्मबउत युवा संलग्नता सम्बन्धी पाठ्यक्रममा प्रयोग गर्न सकिन्छ। यस पाठ्यक्रमले १३ - २५ वर्ष उमेरका युवाहरूलाई विश्वभर जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्न प्रेरित गर्छ।

कस्ता सामग्रीहरु आवश्यक छन्?

- आवश्यक : प्रिन्ट गरिएको बालबालिकाको जलवायु कार्ड, कलम र कागज।
- सम्भव भएमा : बाहिरी वातावरण, क्यामेरा र इन्टरनेट।

सहायोगी अभिभावक र वयस्कको रूपमा मेरो भूमिका के हो?

- पढाइमा सहयोग
- कैंची प्रयोग हुने गतिविधिहरू र बाहिरी गतिविधिहरूको पर्यवेक्षण
- बालबालिकाहरूलाई आफ्नो जलवायु अत्वान लिएर अरूसँग सम्पर्क गर्न सहयोग
- बालबालिकाका सुरक्षा सुनिश्चित गर्ने र उनीहरूले आफ्नो फोटो वा स्थान साभा नगरन् भनेर सुनिश्चित गर्ने

सुरुवात

बालबालिकालाई “जलवायु अन्वेषकहरूलाई आक्छान” सम्बन्धी कार्ड र “लक्ष्य सहितको नक्सा ९:ष्कक्ष्यल :बउ०” देखाउनुहोस् र उनीहरूको आफ्नै, जादुमय जलवायु जहाज ९बनञ्चर्बा अष्वितभ अचबात० र आगामी लक्ष्यहरूको लागि तयार गर्नुहोस। शुभ यात्रा !

Climate Craft Mission Map

लक्ष्य १: सबैजना जलवायु जहाजमा
सवार हुनुहोस् ।
तपाईं वस्ने ठाउँको बारेमा जान्नुहोस् ।

लक्ष्य २: मौसमी घडीको
ख्याल गरौं ।
मौसम के हो भन्ने बारे
मा जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ३: जलवायु लुगा
लगाउनुहोस् ।
जलवायु के हो भन्ने बारेमा
जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ४४: आफ्नो जलवायु कथा
अरुलाई सुनाउनुहोस् ।
अनुभव र ज्ञान सुनाउने चरण !

लक्ष्य १३: जलवायु कार्यको लागि
आह्वान गर्नुहोस् ।
जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी अनुभव
र ज्ञान सुनाउने चरण ।

उत्तर

पश्चिम

पूर्व

दक्षिण

लक्ष्य १२: जलवायु सम्बन्धी कार्य
गर्नका लागि तयार हुनुहोस् ।
जलवायु सम्बन्धी कार्य अगाडि
बढाउनका लागि एक कार्य
जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ११: जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी
कार्य एवम् गतिविधिको कथाको समय ।

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संसारभर
का कार्य एवम् गतिविधिहरूको बारेमा
जान्नुहोस् साथै अन्वेषण गर्नुहोस् ।

लक्ष्य १०: विश्वव्यापी लक्ष्य-हरि
याली संसार ।

जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी
विश्वव्यापी कार्य एवम्
गतिविधि बारे जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ९: जलवायु परिवर्तन र बाल
अधिकारको सम्बन्ध ।

जलवायु परिवर्तन र आफ्नो
अधिकारको बारे जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ६: आफ्नो दिमागमा जलवायु
परिवर्तनको विश्वव्यापी प्रभाव
सम्बन्धी नक्सा कोर्नुहोस् ।

जलवायु परिवर्तनले मौसमलाई
कसरी असर गर्दै भन्ने कुरा
जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ७: तपाईं रहने स्थान वरपरको
वातावरणलाई माकुराको जालोको
रूपमा सोच्नुहोस् ।

मानिसहरू, ठाउँहरू र वस्तुहरू
कसरी जोडिएका छन् भन्ने बारेमा
जान्नुहोस् ।

लक्ष्य ८: प्रकृतिको सहयोग,
प्राकृतिक स्रोत वा वस्तुको खोज ।
प्रकृतिले जलवायु परिवर्तनसँग लड्न
हामीलाई कसरी सहयोग गर्दै भन्ने
बारेमा जान्नुहोस् ।

Legend
Learning Step
Action Step
Sharing Step

and follow the mission map to track your climate explorer journey.

सबै जलवायु अन्वेषकहरूलाई आह्वान गर्दै !

तपाईंको कामः हाम्रो संसारको बारेमा थप जान्नको लागि विभिन्न लक्ष्यहरू पूरा गर्नुहोस्, कार्य वा गतिविधिहरू अगाडि बढाउनुहोस् र आफ्ना विचारहरू सुनाउनुहोस्।

तपाईंले यात्रा गर्नको लागि जलवायु जहाज बनाउनुहुन्छ। यसले तपाईंलाई भविष्य, भूत र विश्वभरि पनि लैजान सक्छ। 'मौसमी इच्छाहरू' प्रयोग गरेर तपाईंले अरूको आँखाबाट संसार हेर्न सक्नुहुन्छ।

आफ्नो जलवायु जहाज निर्माण गर्नुहोस्।

जलवायु जहाजको निर्माण गर्न पुनः प्रयोग गरिएको सामग्री प्रयोग गर्नुहोस्। जलवायु जहाज सूर्य, हावा र पानीको ऊर्जाद्वारा सञ्चालित छ - के यो देखाउन सक्नुहुन्छ?

यसमा अलिकति जादूको पनि प्रयोग हुन्छ! मौसमी इच्छाहरू बनाउन प्रकृतिबाट आफ्नो मनपर्ने जादुमय चीजहरू छान्नुहोस्।

तपाईंको यात्रा

आफ्नो जलवायु जहाजको यात्राको योजना निर्माण गर्नका लागि नक्साको प्रयोग गर्नुहोस्। जब एउटा लक्ष्य पूरा गर्नुहुन्छ, तपाईंको जलवायु जहाज तयार गर्न सूर्य, हावा वा पानी चित्रहरूमा रङ्ग भर्नुहोस् र अर्को लक्ष्यतर्फ अगाडि बढनुहोस्।

Follow the mission map to track your climate explorer journey and check the top of each card to see the mission description

लक्ष्य १: सबै जलवायु जहाजमा सवार हुनुहोस् ।

तपाईंको आगामी लक्ष्यहरूमा संसारभरका बालबालिकालाई भेटन तपाईं आफ्नो जलवायु जहाजमा चढेर यात्रा गर्नुहोनेछ । तपाईंले उनीहरु बस्ने स्थानहरूको बारेमा जान्नुहुनेछ र विभिन्नकथाहरु सुनाउनुहुनेछ ।

१ यो यात्रा तपाईं बस्ने स्थानको बारेमा सोचेर शुरु गरौं ।

- तपाईं आफ्नो घर कस्तो देखिन्छ भन्ने कुरा अरू कसैलाई वर्णन गर्न सक्नुहुन्छ?
- के तपाईंको घर नजिकै अन्य घर वा भवनहरू छन्?
- के तपाईंको घर नजिकै प्राकृतिक चीज वा वस्तुहरू छन्?
- तपाईं बस्नुभएको स्थानको नजिक को बस्नुहुन्छ वा काम गर्नुहुन्छ?
- तपाईं बस्नुभएको क्षेत्रमा तपाईलाई मन पर्ने ठाउँ कुन हो? मन पर्नुका तीनवटा कारण दिन सक्नुहुन्छ? साथी र परिवारसँग सोको बारेमा सुनाउनुहोस् । के उहाँरुको जवाफ तपाईंको विचारसँग मिल्छ वा भिन्न छ?

२ भविष्यमा हेर्नुहोस् ।

तपाईंको पहिलो लक्ष्य भनेको भविष्यमा ३० वर्षको यात्रा गर्नु हो र तपाईंले देखेको अनुभव अन्य बालबालिकालाई सुनाउनु हो । ३० वर्षको अवधिमा यो कुन वर्ष हुनेछ भन्न सक्नुहुन्छ?

कल्पना गर्नुहोस् कि तपाईं आफ्नो जलवायु जहाजमा प्रवेश गर्नुभयो र भविष्यमा ३० वर्षको यात्रा तय गर्नुभयो । त्यो वर्षको लागि आफ्नो डायल सेट गर्नुहोस् र GO थिच्नुहोस् ।

तपाईं तपाईंको गन्तव्यमा पुग्नुभयो ! तपाईं अहिले बस्नुभएको स्थान ३० वर्ष पछि कस्तो देखिन्छ होला कल्पना गर्नुहोस् । के-के परिवर्तन भएको होला?

तपाईं रहेको स्थान ३० वर्षमा कस्तो होला भनी कल्पना गरी सो लाई चित्रमा उतार्नुहोस् । उत्त चित्र अरूलाई देखाउनुहोस् । के उनीहरूले केहि फरक कल्पना गरेका थिए?

लक्ष्य २: मौसमी घडीको ख्याल गर्नुहोस् ।

तपाईंको आगामी लक्ष्यहरूमा संसारभरका बालबालिकालाई भेटन तपाईं आफ्नो जलवायु जहाजमा चढेर यात्रा गर्नुहुनेछ । तपाईंले उनीहरु बस्ने स्थानहरुको बारेमा जान्नुहुनेछ र विभिन्नकथाहरु सुनाउनुहुनेछ ।

१. आफ्नो मौसमी घडी बनाउनुहोस् ।

कागजको पानालाई ६ आयत आकार ९च्छ्रवलनभिं० मा पट्याउनुहोस् । आवश्यक परेर मा आफुभन्दा कोही ठुलोसँग सहयोग लिनुहोस् । पानाको माथिल्लो भागमा ‘मौसमी घडी’ र तपाईं कहाँ बस्नुहुन्छ? लेख्नुहोस् । उक्त आयताकारमा ‘विहान’, ‘मध्यान्ह’, ‘दिउँसो’ लेख्नुहोस् ।

मौसम घाम लागेको, पानी परेको, हावा लागेको, हिँउ परेको, चिसो, बादल लागेको हुन सक्छ ....

कुनै एक स्थान र समयमा बाहिर वायुमण्डलमा रहेको विद्यमान अवस्था नै मौसम हो ।

३. के तपाईंलाई मौसम सम्बन्धी कुनै गीतहरू थाहा छ?

के तपाईं आफ्नो मौसमी घडीको लागि एउटा गीत बनाउन सक्नुहुन्छ?

मौसमी घडी

२. जलवायु जहाजलाई भ्र्यालतिर बिसाउनुस् र बाहिर हेर्नुहोस् ।

मौसम कस्तो छ? यो दिनको कुन समय हो? विहान, मध्यान्ह वा दिउँसो? पहिलो दिनको मौसम सही बाकसमा कोर्नुहोस् । तपाईंले आफ्नो पहिलो मौसमी भ्र्याल बनाउनुभयो ! यो अभ्यास, आजको बाँकी दिन र भोलि दो होच्याउनुहोस्, र थप अन्य भ्र्यालहरु बनाउनुहोस् ।

आफ्नो मौसमी घडी हेर्नुहोस्। सबै तस्विरहरू एउटै छन् कि फरक छन्? तपाईंलाई मौसम भनेको के हो जस्तो लाग्छ?

के तपाईं मौसम हेर्ने कार्य जारी राख्न चाहनुहुन्छ? केही नयाँ मौसमी भ्र्यालहरू बनाउनुहोस् र सो कार्यलाई जारी राख्नुहोस् ।

के तपाईंलाई थाहा छ.....

संसारका केही मौसम रेकर्डहरू सयौं वर्ष पुराना छन् । मानिसहरू किन मौसम रेकर्ड गर्दछन्? मौसम कस्तो छ भनेर जान्नु किन महत्वपूर्ण छ?

४. के तपाईंलाई मौसम सम्बन्धी कुनै गीतहरू थाहा छ?

बधाई छ! तपाईंले लक्ष्य २ पूरा गर्नुभयो । हावा उर्जामा रंग भरेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु जहाज तयार गरी लक्ष्य ३ मा जानुहोस् ।

लक्ष्य ३ जलवायु पोशाक लगाउनुहोस् ।

१। बाहिर जाउँ

कल्पना गर्नुहोस् कि आज एक गर्मी दिन हो । गर्मी दिनमा लगाउने लुगा लगाउनुहोस् । तपाईं वर्षको कुन समयको लागि तयार हुनुभएको हो भनेर कसैलाई अनुमान गर्न लगाउनुहोस् ।

अब कल्पना गर्नुहोस् कि आज एक चिसो दिन हो । चिसो दिनमा तपाईंले लगाउने लुगा लगाउनुहोस् र तपाईं वर्षको कुन समयको लागि तयार हुनुभएको हो भनेर कसैलाई अनुमान गर्न लगाउनुहोस् ।

अब कल्पना गर्नुहोस् कि पानी परिहरेको छ । पानी परेको दिनमा तपाईंले लगाउने लुगा लगाउनुहोस् र तपाईं वर्षको कुन समयको लागि तयार हुनुभएको हो भनेर कसैलाई अनुमान गर्न लगाउनुहोस् ।

के उहाँहरुले सही अनुमान गर्नुभयो?

तपाईंले लगाउने लुगाले मौसमको बारेमा के भन्दछ?

सामान्यतया विद्यमान रहने मौसम अथवा कुनै विशेष स्थान, देश वा क्षेत्रमा लामो समयको (३० वर्ष वा बढी) अवधिमा औसतमा विद्यमान रहने मौसम नै जलवायु हो । वर्षभित्रको विभिन्न समयमा यस्तो हुन्छ भनेर हामीले अपेक्षा गर्ने मौसमलाई जलवायुले प्रभावित गर्दछ ।

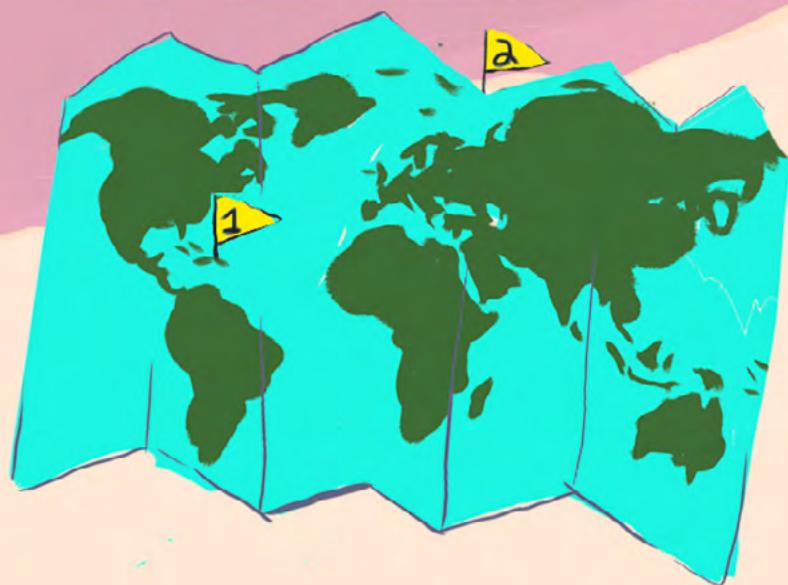
२. अब जलवायु जहाजमा चढ्नुहोस् - तपाईं विश्वभर साहसिक कार्यमा जाँदै हुनुहुन्छ !

पहिलो स्टप क्यारिवियन हो। सो स्थानका लागि कस्तो लुगाको व्यवस्था गर्न आवश्यक छ? तपाईंको विचारमा क्यारिवियनको जलवायु (सामान्य मौसम) कस्तो होला?

दोस्रो स्टप आर्कटिक हो।

सो स्थानका लागि कस्तो लुगाको व्यवस्था गर्न आवश्यक छ? तपाईंको विचारमा आर्कटिकको जलवायु (सामान्य मौसम) कस्तो होला?

अब कहाँ जाने तपाईंको रोजाइ हो..... तपाईंको विचारमा उक्त स्थानको मौसम (सामान्य मौसम) कस्तो होला?

बधाई छ! तपाईंले लक्ष्य ३ पूरा गर्नुभयो । पानी उर्जामा रंग भरेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु जहाज तयार गरी लक्ष्य ४ मा जानुहोस् ।

लक्ष्य ४ जलवायु परिवर्तन रंग -भराई ।

१. जलवायु जहाजमा बसेर केहि समय पछाडी जाउँ ।

तपाईंको क्षेत्रमा पछिल्लो ३० वर्षदेखि बस्दै आएको कसैको बारेमा सोच्न सक्नुहुन्छ? उक्त व्यक्ति तपाईंको हजुरबुवा, आमाबुवा, अभिभावक वा छिमेकीहरू जो कोहि हुनसक्छ ।

उहाँहरूलाई फोन, सन्देश, चिठी आदि मार्फत वा भेटेर जलवायुको (सामान्य मौसम) बारेमा आफ्नो सिकाई वा बुझाईबारे व्याख्या गर्नुहोस र सोधनुहोस कि -

“के तपाईं वस्नुहुने स्थानको मौसम ३० वर्षअघि अहिलेको भन्दा फरक थियो? यदि यस अवधिमा मौसम परिवर्तन भएको भए, के यसले तपाईंको जीवन शैलीमा परिवर्तन ल्याएको छ?

२. जलवायु परिवर्तन भनेको के हो?

पृथ्वीले आफ्नो सम्पूर्ण ऊर्जा सूर्यबाट प्राप्त गर्न्छ लगभग आधा उर्जा जमिनमा ठोकिन्छ, र कोहि फेरि अन्तर्रिक्षमा फर्कन्छ ।

केही ऊर्जा हाम्रो वरपर को हावामा रहेको हरि तगडू ग्यासहरूभित्र रो किन्छ । उक्त उर्जाले संसारमा मानिसहरू, बोटविरुवा र जिवजन्तुहरू वाँच्नका लागि चाहिने सही तापक्रम कायम राख्न सहयोग गर्दछ ।

विगत २०० वर्षमा मानिसहरूको गर्तिविधिको कारणले हावामा हरितगृह ग्यासहरूको मात्रा बढे को छ ।

थप हरितगृह ग्यासहरूले अधिक ऊर्जा हावामा रोकेर राख्छ, , जसले पृथ्वीको तापक्रम बढाउँछ । यसलाई हामी वैश्विक तापमान (Global Warming) भन्छौं।

निरन्तर पृथ्वी सामान्य भन्दा बढी तातो हुँदा त्यसको असर मौसम प्रणालीमा पन्थाल्दछ, जसले गर्दा संसारभरि सामान्य मौसम वा जलवायुमा परिवर्तन हुँदै जान्छ । यसलाई हामी जलवायु परिवर्तन भन्छौं।

जलवायु परिवर्तनको कारणले विश्वभर चरम वा अधिक मौसमी घटनाहरू अफे तुलो मात्रामा ब बढी संख्यामा देखिने गरेका छन् ।

जलवायु परिवर्तनका कारणहरू बारे जान्नका लागि माथिका चित्रहरूमा रंग भर्नुहोस् वा आफ्नै चित्र कोर्नुहोस ।

के तपाईंले कोर्नुभएको चित्रहरु प्रयोग गरेर अरू कसैलाई जलवायु परिवर्तनको कारणहरूको व्याख्या गर्न सक्नुहुन्छ? जलवायु परिवर्तन किन चुनौती हो भनेर छलफल गर्नुहोस् ।

बधाई छ! तपाईंले लक्ष्य ४ पूरा गर्नुभयो । सुर्य उर्जामा रंग भरेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु

जहाज तयार गरी लक्ष्य ५ मा जानुहोस ।

लक्ष्य ५: मौसम र जोखिमको सम्बन्ध ।

१. जलवायु, मौसम र जोखिमहरू कसरी सम्बन्धित छन् हेरौं

बाकसहरूमा देखाईएका मौसमका चित्रहरू हेर्नुहोस् ।

गोलाकारमा देखाईएका संसारका जोखिमहरूका चित्रहरू हेर्नुहोस् ।

कुनै पनि प्रकारको मौसम वा चरम मौसम अति धेरै वा अति थोरै मात्रामा भयो भने यसले जोखिमहरू निम्त्याउन सक्छ । जलवायु परिवर्तन भनेको के हो?

के तपाईं चरम मौसमलाई यसले निम्त्याउने जाखिमहरूसँग जोड्न सक्नुहुन्छ?

- यदि जोखिम धेरै वर्षा, हावा वा घामको कारणले भएको भए मोटो रेखाले जोड्नुहोस् ।
- यदि जोखिम अति कम वर्षा, हावा वा घामको कारणले भएको भए थोप्ला रेखाले जोड्नुहोस् ।

जोखिमहरू :

जंगलमा लाग्ने
आगो

लु लाग्ने

पहिरो

हिझु परिलने र समुन्द्री
सतहमा वृद्धि

रोगहरू
(कीरा र पानीजन्य)

तूफान र आँधीबेहरी

वर्षाको ढाँचामा परिवर्तन

खडेरी र मरुभूमिकरण

बाढी

पानीको अभाव

विश्वभर जलवायु परि
वर्तनले गर्दा चरम
मौसमी घटनाहरू अझै
ठूला र बढी संख्यामा
भईरहेको कुरामा शीर्ष
वैज्ञानिकहरू सहमत छन् ।
अत्यधिक मौसमले जो
खिमहरू बढाउछ, जसको
प्रभाव मानिसहरूमा पर्दछ

तपाईं रहनुहुने स्थानमा कुनकुन मौसमी जो
खिमहरू देखिने गरेका छन् भन्ने कुरा अरू
कसैसँग छलफल गर्नुहोस् ।

जलवायु परिवर्तनको कारणले चरम मौसमी घटनाहरू
ठुलो मात्रामा र धेरै संख्यामा हुदै गरेकोबारे छलफल
गर्नुहोस् । यसले विश्वभरको मानिसहरूमा कसरी प्रभाव
पार्नसक्छ? तपाईं रहने स्थानमा यसको प्रभाव कस्तो
परिरहेको छ, वा पाला?

लक्ष्य ६: विश्वव्यापी प्रभावबारे दिमागमा नक्सा कोर्नुहोस्।

१. तपाईं संसारभरका मानिसहरूलाई भेट्न जाँदै हुनुहुन्छ। जलवायु परिवर्तनले उनीहरूलाई कसरी प्रभाव पार्न सक्छ?

एम्मा, मार्शल टापुहरू

नमस्ते। मेरो नाम एम्मा हो। म तट नजिकैको शहरमा बस्छु। मलाई बास्टेटबल खेल मन पर्छ। म कलेजमा विज्ञान विषयको अध्ययन गर्दैछु किनकि म समुद्रको सतह वृद्धिको कारण उत्पन्न हुने समस्या समाधानका लागि तयार हुन सहयोग गर्न चाहन्छु।

त्यहाँ ठूलो आँधी आएको छ, भवनहरू ध्वस्त भएका छन् र सडकहरू अवरुद्ध छन्। यसले एम्मालाई कस्तो असर गर्न सक्छ?

जीन, फ्रान्स

नमस्ते। मेरो नाम जीन हो। म ७५ वर्षको भएँ र म शहरमा एकै बस्छु। मलाई बाहिरी बातावरणमा बस्न र बर्गैचामा काम गर्न मन पर्छ, तर मलाई मेरा नातिनातिनाहरूले मलाई भेट्न आउँदा म सबै भन्दा बढी रमाउँछु।

त्यहाँ लु लागेको छ -फ्रान्समा सबैभन्दा तातो। यसले जीनलाई कस्तो असर गर्न सक्छ?

मारिया, होन्डुरस

नमस्ते। मेरो नाम मारिया हो। म तेस्रो पटक गर्भवती छु। हामी शहरमा बस्छौं। यहाँ गर्भी छ र भारी वर्षाको कारण बाढी आइहेको छ।

लामखुट्टेले रोग बोक्छा तिनीहरू गर्मी र बाढीको पानी मन पर उँच्चन्। यसले मारियालाई कस्तो असर पार्न सक्छ?

प्रिया, भारत

नमस्तो। मेरो नाम प्रिया हो। म हरेक दिन विहान सबैरे उठेर आफ्नो परिवार का लागि इनारवाट पानी ल्याउने गर्दू। त्यसपछि म मेरो भाइसँग हिँडेर स्कुल जान्छु। मलाई सिक्का मन पर्छै। एक दिन म डाक्टर बन्न चाहन्छु।

३ महिनादेखि पानी परेको छैन। पानीको चरम अभाव छ। पानी खोज अझै हिँडनुपर्छ। यसले प्रियालाई कस्तो असर पार्न सक्छ?

अहमद, तान्जानिया

नमस्ते।

मेरो नाम अहमद हो। म एक किसान हुँ र मेरो परिवारसँग बस्छु। म खानको लागि मकै र सिमी र बेचनको लागि काजू खेती गर्दू हामी राम्रो उत्पादनमा भर पछौँ।

वर्षाको ढाँचा परिवर्तन हुँदैछ। यसले बाली बढ्ने सिजनलाई असर गर्दै। यसले अहमदलाई कसरी असर पार्न सक्छ?

जलवायु परिवर्तन र चरम मौसमले संसारभरका मानिसहरूलाई विभिन्न तरिकाले असर गर्दै।

२. जलवायु परिवर्तनले विभिन्न मानिसहरूलाई फरक-फरक असर पार्न सक्ने कुनै अन्य तरिकाहरूबारे सोच्न सक्नुहुन्छ? किन यसले उनीहरूलाई फरक-फरक प्रभाव पार्न सक्छ?

बधाई छ! तपाईंले लक्ष्य ६ पूरा गर्नुभयो। हावा उर्जामा रंग भरेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु

जहाजलाई तयार गरी लक्ष्य ७ मा जानुहोस्।

लक्ष्य ७: तपाईं रहने स्थान, घर आदिलाई समेटेर माकुराको जालो बनाउनुहोस् !

नक्सा बनाउनुहोस्-तपाईं रचनात्मक भई चित्र, नमूना, हस्तकला, रंग भर्ने जस्ता कार्य गर्न सक्नुहुन्छ । कल्पना गर्नुहोस् कि तपाईं एक जलवायु जहाज यात्रामा हुनुहुन्छ जसमा तपाईं बस्नुहुन्छ, वा हिड्नुहुन्छ ।

आफ्नो नक्सामा स्थानहरू थप्नुहोस्-तपाईं बस्ने विभिन्न स्थानहरूको बारेमा सोच्नुहोस् । तिनीहरू किन महत्वपूर्ण छन्?

आफ्नो नक्सामा मानिसहरू थप्नुहोस्-तपाईं बस्ने स्थानका मानिसहरूले गर्ने कामहरू बारे सोच्नुहोस् । तिनीहरू किन महत्वपूर्ण छन्?

तपाईंको नक्सामा वस्तुहरू थप्नुहोस्-तपाईं बस्नुहुने स्थानमा रहेका विभिन्न वस्तुहरूको बारेमा सोच्नुहोस् । तिनीहरू किन महत्वपूर्ण छन्?

मानिसहरू, स्थानहरू र वस्तुहरू आपसमा सम्बन्धित वा जो डिएका छन् र एक अर्कामा निर्भर छन् । जब हामी जलवायु परि वर्तन र चरम मौसमको प्रभाव बारे सोच्दछौं, यो महत्वपूर्ण हुन जान्छ । जलवायु परिवर्तनले यदि कुनै एक स्थान प्रभावित छ, भने यसले अर्को स्थान, व्यक्ति वा वस्तुलाई पनि असर गर्न सक्छ । यदि यसले थप असर पाई जान्छ, भने यसले ठूलो समस्या पनि निम्त्याउन सक्छ ।

२. पुनः माकुराको जालो बनाउनुहोस् ।

के तपाईं मानिस, स्थानहरू र वस्तुहरू बीच कुनै सम्बन्ध देख्नुहुन्छ? तिनीहरूलाई आफ्नो नक्सामा रेखाहरू कोरेर आपसमा जोड्नुहोस् र ठूलो माकुराको जाला बनाउनुहोस् ।

३. कल्पना गर्नुहोस् कि त्यहाँ चरम मौसम विद्यमान छ - जोखिममा रहेका मानिसहरू, स्थानहरू र वस्तुहरूको छेउमा तारा चिन्ह बनाउनुहोस् ।

त्यसैगरी अन्य मानिसहरू, स्थान वा वस्तुहरू प्रभावित हुन सक्छन् कि भनेर हेर्न माकुराको जालोमा प्रयोग भएका रेखाले ती मानिसहरू, स्थान वा वस्तुहरूलाई पनि जोड्नुहोस् । के तपाईं यसमा अझै परिवर्तन गर्न सक्नुहुन्छ?

लक्ष्य दः प्रकृतिको सहयोग, प्राकृतिक श्रोत वा वस्तुको खोज ।

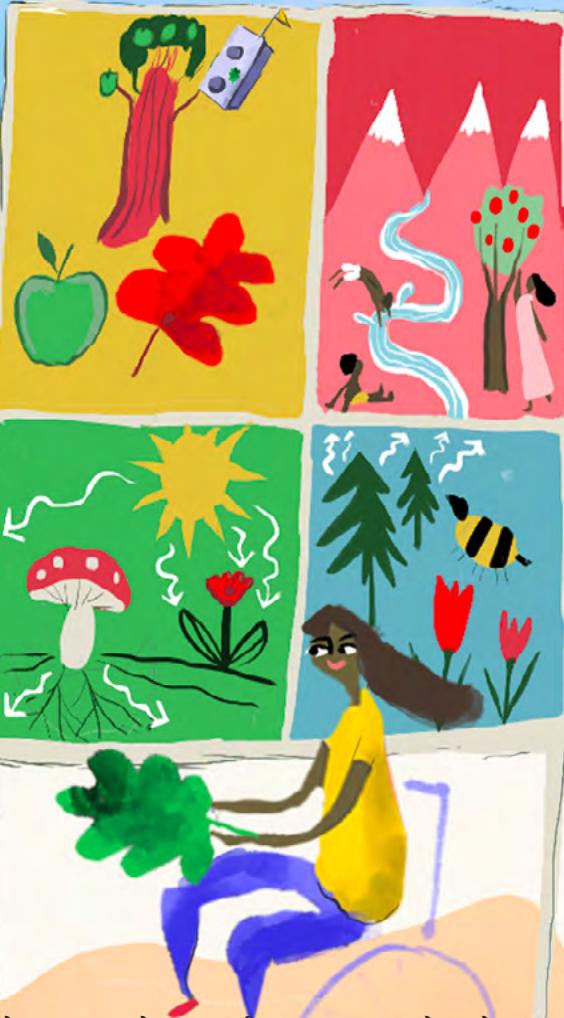

१. प्रकृतिको कुरा गरिरहँदा तपाईं के सोच्नुहुन्छ?

प्रकृतिको हेरचाह गर्नु महत्वपूर्ण छ किनकि यसले हामीलाई विभिन्न तरिकाले सहयोग गर्दछ र यसले हामीलाई जलवायु परिवर्तनको प्रभाव न्युन गर्न वा त्यसबाट बच्नको लागि तयार रहन मद्दत गर्न सक्छ ।

१. प्राकृतिक वस्तुहरूको प्रयोग गर्दै ।

तपाईंको वरपर रहेका वस्तुहरू कहाँबाट आउँछन् भनेर सोच्नुहोस् । तिनीहरू कुन सामग्रीबाट बनेका छन्? विरुवाले हामीलाई फलफूल, तरकारी र औषधि दिन्छ, जनावरले खाना दिन्छ र रुखले काठ दिन्छ ।

४. प्राकृतिक वस्तुहरू र स्थानहरू जीवित र खेले

प्रकृतिसँग अन्य सबै प्राकृतिक वस्तु र ठाउँहरूलाई जीवित राख्ने आफ्नै तरिकाहरू छन् । यसले हामीलाई कसरी मद्दत गर्दछ जस्तो लाग्दछ? तपाईंलाई थाहा छ....

- विरुवाहरूले आफ्नो निमित खाना बनाउन र बढन घामको किरणको प्रयोग ग गर्दछ ।
- मृत प्राकृतिक वस्तुहरू व्याक्टेरियाले गलाउँछ र नयाँ जीवनलाई वातावरण उपलब्ध गराउन माटोमा परिणत हुन्छ ।

२. तपाईं जहाँ

बस्नुहुन्छ, त्यहाँको परिवेशमा एक

प्राकृतिक श्रोतको खोजको नेतृत्व गर्नुहोस् । आफ्नो घर बाहिर वा वरपर खोज्नुहोस् ।

कागजका टुकाहरूमा 'प्रयोग गर्दै', 'रमाइलो गर्दै', 'हेरचाह गर्दै' र 'राख्दै' लेख्नुहोस् ।

● प्रकृतिले हामीलाई मद्दत गर्ने तरिकाको सकेसम्म धेरै उदाहरणहरू फेला पार्नका लागि १० मिनेटको समय ।

● सृजनात्मक बन्नुस् कि एक पात रुख वा बोट हुनसक्छ । एक कप पानी ताल, नदी वा समुद्र हुनसक्छ । सायद केही फलफूल वा तरकारीहरू बाहिर तपाईंको तस्विर ।

आफ्नो उदाहरण अरु कसैलाई व्याख्या गर्नुहोस् । कितिवटा उदाहरण फेला पार्नुभयो?

यसको एउटा फोटो खिच्नुहोस् र यसलाई पछिको लागि राख्नुहोस् ।

के प्रकृतिले हामीलाई केहि तरिकाहरू मार्फत जलवायु परिवर्तन र चरम मौसमको सामना गर्न मद्दत गर्न सक्छ?

के तपाईं हामीले प्रकृतिको हेरचाह गर्न मद्दत गर्न सक्ने तरिकाहरू सोच्न सक्नुहुन्छ?

२. प्राकृतिक स्थानहरूको आनन्द लिई ।

धेरै मानिसहरू प्राकृतिक स्थानहरूको आनन्द लिन्छन् । प्राकृतिक स्थानहरूमा रमाइलो गर्न तपाईं के गर्नुहुन्छ? साथीहरूसँग बाहिरी खे ल खेल्ने, परिवारसँग पिकनिक गर्ने, हिँडने वा नदीमा पौडी खेल्ने ।

३. प्राकृतिक वस्तुहरू वा श्रोतहरू र स्थानहरूको हेरचाह ।

प्रकृतिले आफुले आफैलाई हेरचाह गर्न सहयोग गर्न सक्छ । यसले हामीलाई कसरी सहयोग गर्नसक्छ, जस्तो लाग्दछ? तपाईंलाई थाहा छ....

- रुखहरूले हावा र पानी सफा गर्न मद्दत गर्दछ । रुखहरूले बाढी र पहिरोको जो खिम कम गर्न पानी नियन्त्रण गर्न पनि मद्दत गर्न सक्छ ।
- माहुरीहरू पृथ्वीका सबैभन्दा महत्वपूर्ण जनावरहरू मध्ये एक हुन् । तिनीहरूले फूल, फलफूल र तरकारीहरू परागकण गर्न मद्दत गर्दछन् । यसको अर्थ माहुरीले अन्य विरुवाहरूलाई बढन मद्दत गर्दछ ।
- विरुवाहरूले भूमि र टटहरूलाई आँधीबे हरी र समुद्रको सतह बढनबाट जोगाउन मद्दत गर्न सक्छ ।

लक्ष्य ९: बाल अधिकार, जागरूक बनौं।

१. संसारका सबै बालबालिका जस्तै तपाईंको पनि विशेष अधिकार छ। तपाईंलाई तपाईंको अधिकारहरू के के हुन् वा कस्तो हुनुपर्छ जस्तो लाग्छ?

आफ्नो शरीर प्रयोग गरेर आफ्नो प्रत्येक अधिकारको कुरा कसैसँग गर्नुहोस्।

**तपाईंको
दाहिनेमा**

लगभग सबै दे
शहरू सहमत छन्
कि बालबालिकाले
यी अधिकारहरू प्राप्त
गर्नुपर्छ र यी कुराहरु
विश्वव्यापी कानूनमा
समावेश छन्।

स्वस्थ जीवनका लागि स्वच्छ पानी,
खाना, शिक्षा, सुरक्षित खेलका लागि
उचित स्थान, प्रयोग गर्ने वस्तु वा
स्थानको सरसफाई जस्ता कुराहरु
सुनाउने र आफ्ना कुराहरु सुनिने.....

२. जलवायु परिवर्तनले तपाईंको अधिकारलाई कसरी असर गर्न
सक्छ? के तपाईं शरीरको नक्सा प्रयोग गरेर यसले तपाईंलाई
कहाँ प्रभावित गर्नसक्छ भनेर संकेत गर्न सक्नुहुन्छ?

के विभिन्न स्थान, सहर वा गाउँमा रहने बालबालिकाको अधिकारमा यसले
फरक फरक असर पारेको छ?

लु अर्थात तातो हावाहरूले
विभिन्न जटिल स्वास्थ्य समस्या
निम्न्याउन सक्छ जसले
मानिसहरूलाई विरामी बनाउँछ।
बाही र गर्मीले धेरै रोगहरू बोक्ने
लाम्बुडे निम्न्याउन वा बढाउन
सक्छ।

जलवायु परिवर्तनले हामीलाई धेरै
चिन्तित र अनिश्चितता महसुस
गराउन सक्छ।

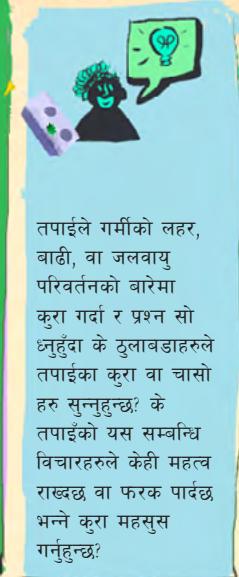
अत्यधिक गर्मीले गर्दा पानीको
अभाव हुन सक्छ जसले गर्दा
बाती उज्जाउन र पश्चालन गर्न
गाहो बनाउँछ। बदनिँदो मौसमले
बाली उज्जाउन पनि गाहो हुन्छ।

बाढी, आँधी र गर्मीले विद्यालयको
भवन र पुस्तकहरूलाई क्षति
पुऱ्याउन सक्छ वा बालबालिका र
शिक्षकहरूलाई विद्यालय जानबाट
रोक्न सक्छ। के तपाईंको विद्यालय
कहिल्यै चरम मौसमबाट
प्रभावित भएको छ? के तपाईंले
विद्यालयमा जलवायु परिवर्तन
र प्रकृति बारे पर्याप्त जानकारी
प्राप्त गर्नुहुन्छ?

चरम मौसमी घटनाहरूले
बालबालिका खेल मन पराउने
क्षेत्रहरूलाई क्षति पुऱ्याउन सक्छ
के तपाईं खेलका लागि सफा र
सुरक्षित ठाउँहरू छन्? प्राकृतिक
ठाउँहरू छन्?

तपाईंले गर्मीको लहर,
बाढी, वा जलवायु
परिवर्तनको बारेमा
कुरा गर्दा र प्रश्न सो
झुँहुँदा के दुलाबडाहरूले
तपाईंको कुरा वा चासो
हरु सुन्नुहुन्छ? के
तपाईंको यस सम्बन्धि
विचारहरूले केही महत्व
राख्छ वा फरक पार्दछ
भन्ने कुरा महसुस
गर्नुहुन्छ?

३. तपाईंले जलवायु सम्बन्धि कार्य गर्दा तपाईंको अधिकारहरू महत्वपूर्ण हुन्छन्।

विश्वभरका बालबालिकाहरू जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि यालीहरूमा आफ्नो अधिकारका कुराहरु उठाइरहेका छन्।

। जलवायु परिवर्तनको कारण जोखिममा रहेको अधिकार छान्नुहोस्। एउटा चिन्ह बनाउनुहोस् जसले 'मसँग यो

अधिकार छ ... भन्ने कुरालाई इङ्गित गरोस्।

यसको फोटो खिच्नुहोस् र यसलाई पछिको लागि राख्नुहोस्।

के तपाईं आफ्नो चिन्ह अरूलाई देखाउन सक्नुहुन्छ वा के तपाईं यसलाई सार्वजनिक यालीमा लैजान सक्नुहुन्छ? कृपया तपाईं यालीमा
जाँदा एक वयस्कसँग जानुहोस्। यदि तपाईं छुट्टिनु भयो भने के गर्ने भनेर सुरक्षा योजना समेत बनाउनुहोस्। त्यहाँ रमाइलो गर्नुहोस् र
आफ्नो आवाज अरूलाई सुनाउनुहोस्।

लक्ष्य १०: विश्वव्यापी लक्ष्य, हरियाली संसार

१. हामी एउटै संसार हौं।

हामी सबै हामीले सास फेर्ने हावा, पिउने पानी र वरपरको हावापानीबाट एक आपसमा जोडिएका छौं। के तपाईं जलवायु परिवर्तनको कारण के हो याद वा सम्भन्न गर्न सक्नुहुन्छ?

याद गर्नका लागि लक्ष्य ४ हेर्नुहोस्। जलवायु परिवर्तनलाई थप विग्रनबाट रोक्न, संसार लाई हरियाली बनाउन र हरितगृह ग्यास उत्सर्जन घटाउनका लागि सबै देशहरूले मिलेर काम गर्नुपर्छ।

ठूलो वा खोजे जस्तो परिवर्तन ल्याउनका लागि विश्वका नेताहरूको प्रतिबद्धता चाहिन्छ। के तपाईं यस सम्बन्धमा एउटा उदाहरण सोच्न सक्नुहुन्छ?

तपाईंको जलवायु जहाजलाई के ले शक्ति वा ऊर्जा दिन्छ?

“परिवर्तन ल्याउनका लागि कोही पनि सानो हुँदैन”

ग्रेटा थनबर्ग

२. कुनैपनि साना परिवर्तनहरू ठूलो परिवर्तनको सुरुवात हुन सक्छन्।

हरितगृह ग्यास उत्सर्जन कम गर्नका लागि के गर्न सकिन्छ, भनेर जानका लागि चार्टमा दिइएका उदाहरणहरू हेर्नुहोस् :

सहास / हिम्मत

तपाईंलाई आवश्यक नभएको बेला पंखा, AC आदि बन्द गर्नुहोस्

आवश्यक नभएको बेला ताप बन्द गर्नुहोस्

तपाईंका विचारहरू:

कम प्रयोग,
पुनः प्रयोग,
स्वरूप परिवर्तन
गरी पुनः प्रयोग

रुखहरू रो प्जुहोस्

तपाईंका विचारहरू:

ऊर्जा बचत
गर्न अरूलाई प्रो
त्साहन गर्नुहोस्

सवारीको कम प्रयोग गर्नुहोस्, सावधानक यातायात प्रयोग गर्नुहोस्, सकेसम्म हिडनुहोस्, अथवा साइकलको प्रयोग गर्नुहोस्।

तपाईंका विचारहरू:

३. चार्टलाई भित्तामा टाँस्नुहोस्, आफ्ना विचारहरू थप्नुहोस्, वा आफ्नै संस्करण बनाउनुहोस्।

यो हप्ता तपाईं र तपाईंको परिवारले कति परिवर्तन गर्न सक्नुहुन्छ हेर्नुहोस्। बाकसहरूमा फरक हेदै वा गणना गर्दै जानुहोस्। के तपाईं यस कार्यलाई जारी राख्न सक्नुहुन्छ?

तेल र कोइलाको प्रयोग गरेर धेरै कलकारखाना वा सवारी साधन चलाउन र घरको लागि आवश्यक ऊर्जा उत्पादन गर्न सकिन्छ। तर सँगसँगै यसले हरि तगृह ग्यासहरू पनि उत्सर्जन गर्दछ। सूर्य, हावा र पानीबाट प्राप्त हुने ऊर्जा प्रयोग गर्दा हरितगृह ग्यासहरू उत्सर्जन हुँदैन। विश्वभर का देशहरूले ऊर्जाका यी स्रो तहरू प्रयोग गरेर ठूलो परिवर्तन ल्याउन सक्छन्।

लक्ष्य ११: जलवायु कार्य-कथा भन्ने वा सुन्ने समयसंसार

जलवायु परिवर्तन भइरहेको छ । विश्वभरका बालबालिका 'जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी काय' गर्नका लागि तयार हुनु कार्य गरिरहेका छन् ।

कल्पना गर्नुहोस् कि तपाईं एक समाचार रिपोर्टर हुनुहुन्छ र थप जानकारीको लागि जलवायु जहाजको मिसनमा हुनुहुन्छ । थप कल्पना गर्नुहोस् कि तपाईंले तलका विभिन्न देशका बालबालिकासँग अन्तरवार्ता लिइरहनुभएको छा ।

उहाँहरु कहाँकहाँबाट हुनुहुन्छ? त्यहाँ कस्ता जलवायु जोखिमहरु छन्?

उहाँहरुले जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि के कार्यहरू गरिरहनुभएको छ?

के तपाईंले दुई फरक कार्यहरूको बारेमा समाचार रिपोर्ट लेख्न वा श्रव्यदृक्ष्य बनाउन सक्नुहुन्छ?

तपाईंलाई प्रत्येक कार्यमा के कुरा चाखलागदो वा रमाइलो लाग्यो, प्रतिवेदनमा राख्नुहोस् ।

लु वा तातो हावा: लेबनान

हामी हामा बढ़ छिमेकीहरूलाई साथ दिनको लागि भेट्न जान्छौं, उहाँहरूलाई दिनमा बाहिर ननिस्कन र धेरै पानी पिउन सम्भाउँछौं ।

समुद्री सतह वृद्धि र आँधी: मार्शल टापुहरू

हामीले आँधीबेहरीको समयमा हाम्रो घर तुरन्नै छोड्नु पर्ने अवस्थामा बोक्नका लागि अति आवश्यक सामानहरू सहितको भोला तयार पाय्यै ।

चिन्तित हुँदै: यु. के.

हामीले विद्यालय पाठ्यक्रमका लागि जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी पाठ्यहरू र आफुले गर्न सक्ने कार्यहरू बारे जान्न पाउँ भनेर माग गर्दै सरकारलाई पत्रहरू लेख्यौं ।

बाढी: हाइटी

हामीले बालबालिकाको जलवायु क्लब सुरु गर्याँ र क्लबबाट हामीले बाढीको जोखिम कम गर्न महिनामा एक पटक हाम्रो विद्यालय र सडकहरू सफा गाय्यै ।

पानीको अभाव: इन्डोनेशिया

हामीले विद्यालयको बगैँचामा तरकारी लगायौं र थोप सिंचाइको लागि माटोको भाँडो प्रयोग गर्याँ, जसले गर्दा पानी खेर न जाओस् ।

रोगहरू: होन्दुरस

हामीले थाहा पाय्यौं कि लाम्खुडेले रोगहरू बोक्छन र तिनीहाँ बाढी र गर्मीमा बढ्छन् । त्यसेले हामीले हाम्रा अभिभावकहरूलाई भूल किन्न आग्रह गर्याँ ।

बदलिदै वर्षा: तान्जानिया

हामी हाम्रो मौसम एजेन्सीमा गयौं र त्यहाँ हामीले एसएमएस मार्फत मौसमको अपडेटहरू प्राप्त गर्न सकिन्दै भन्ने थाहा पाय्यौं यो कुरा हामीले हाम्रो परिवारलाई पनि भन्नौं, ताकि उहाँहरु पनि सचेत हुन सक्नुहोस् ।

प्रकृतिको क्षति: फिलिपिन्स

हामी हामा साथीहरू र परिवारसँग बाहिर रमाइलो गर्न जान्छौं ताकि हामीले प्रकृतिलाई जान्न र यसको हेरचाह गर्नु किन महत्वपूर्ण छ भनेर बुझ्न सक्नै ।

बधाई छ ! तपाईंले लक्ष्य १० पूरा गर्नुभयो । वायु उर्जामा रंग भेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु

जहाजलाई तयार गरी लक्ष्य ११ मा जानुहोस् ।

लक्ष्य १२: जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि तयार हुनुहोस् ।

१. भविष्यको पुनः

कल्पना गर्नुहोस् । के तपाईंले तपाईंको पहिलो जलवायु जहाज लक्ष्य १ सम्झनुहुन्छ, जसमा तपाईं भविष्यको यात्रा गर्नुभयो? ३० वर्षपछी आफू बसेको ठाउँ कस्तो होला भनेर कल्पना गर्नुभएको आफ्नो तस्वीर हेर्नुहोस् । के तपाईंको भविष्यको दृष्टि “हरियो” र “जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि तयार” रहने गरी केहि थप्न सकिन्छ?

२. जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि तयार

आफ्नो चुनौतीहरु छान्नुहोस् । लक्ष्य ५ बाट तपाईं बस्ने ठाउँको माकुराको जालो हेर्नुहोस् । जलवायु परिवर्तनले तपाईंलाई कसरी असर गर्न सक्छ भन्ने बारे सोच्नुहोस् । तपाईं कसरी जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि तयार हुन सक्नुहुन्छ? अवधारणा वा सम्बन्धित विचारहरूको लागि मिशन ११ र संसारभरका बालबालिकाद्वारा जलवायु परिवर्तनका सम्बन्धमा गरेका कार्य हेर्नुहोस् । तपाईं जहाँ बस्नुहुन्छ उक्त स्थानका जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि लागि यी कार्यहरू मध्ये एउटा छान्नुहोस् वा अन्य केहि सोच्नुहोस्, । तपाईंको गर्न चाहेको कार्य के हो लेख्नुहोस् ।

३. एक कार्य योजना बनाउनुहोस् ।

के तपाईंलाई कार्य योजना बनाउन कुनै औजार वा सामग्री चाहिन्छ? के तपाईं यो कार्य आफैले गर्न सक्नुहुन्छ, वा तपाईंलाई मद्दत गर्न साथी, परि वार वा शिक्षकहरू चाहिन्छ? तपाईं अख्लाई सो कार्यमा संलग्न हुन कसरी मनाउनुहुन्छ? सोच्नुहोस्, । तपाईंको गर्न चाहेको कार्य के हो लेख्नुहोस् ।

के तपाईं जलवायु सम्बन्धी कार्य किन महत्वपूर्ण छ भनेर दे खाउनको लागि केही रमाइलो तरि काको बारेमा सोच्न सक्नुहुन्छ?

तपाईं कुनै एक कार्यको नमुना बनाउन सक्नुहुन्छ -गीत गाउनुहोस्, नृत्य गर्नुहोस्, कमिक कोर्नुहोस्, पत्रिकाका लागि लेख लेख्नुहोस्, पोस्टर डिजाइन गर्नुहोस्, कथा रचना गर्नुहोस्, भिडियो समाचार बनाएर रिपोर्ट गर्नुहोस् वा खेल सिर्जना गर्नुहोस् ।

एक फोटो खिच्नुहोस् वा आफ्नो प्रदर्शन रेकर्ड गर्नुहोस् ।

४. जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्न तयार हुनको लागि आफ्नो जीवनको वास्तविक कार्य छान्नुहोस्, आफ्नो प्रगतिको रेकर्ड राख्न नबिर्सनुहोस् ।

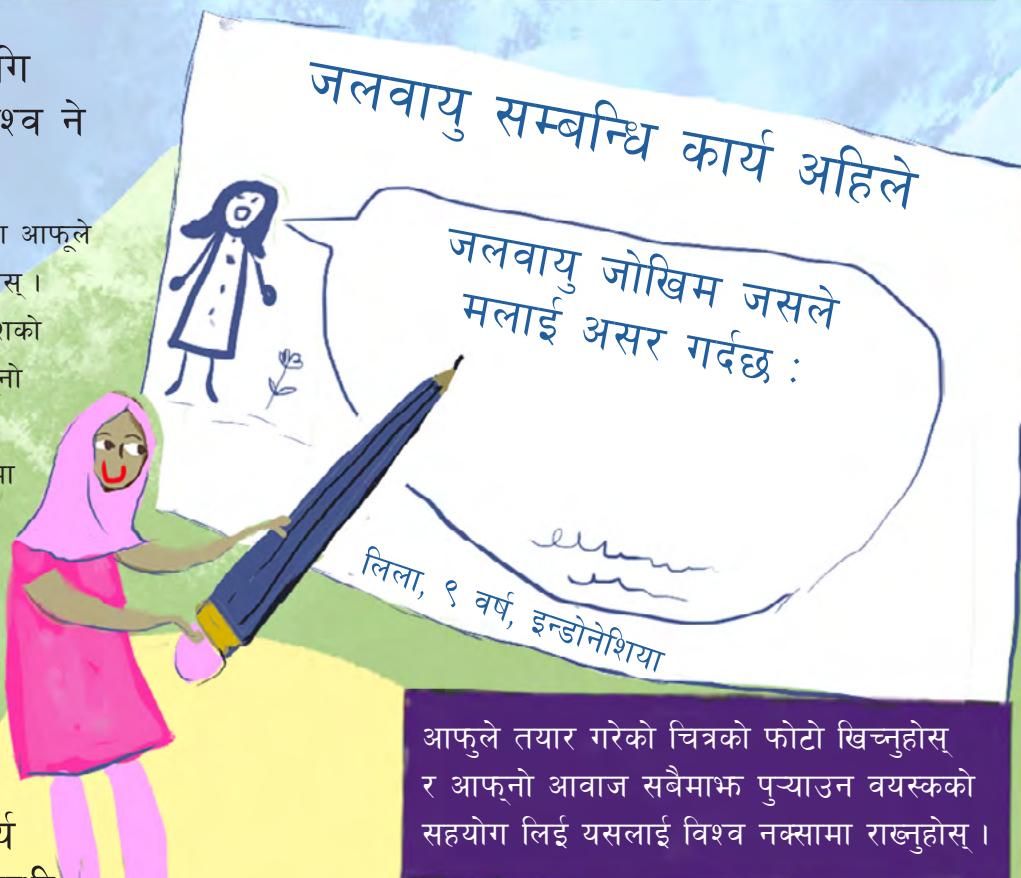
लक्ष्य १३: जलवायु सम्बन्धी कार्यको लागि आह्वानहुनुहोस्।

जलवायु परिवर्तनबाट बालबालिका वर्तमानमा प्रभावित छन् र भविष्यमा पनि प्रभावित हुनेछन्। तपाईं जहाँ बस्नुहुन्छ त्यहाँ जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नका लागि तयार हुनको लागि तपाईंले गरिरहनुभएको कार्य बारे सोच्नुहोस्।

१. जलवायु सम्बन्धी कार्यका लागि बालबालिकालाई सहयोग गर्न विश्व ने ताहरूलाई आह्वान गरौँ।

कागजको पाना लिनुहोस्। पानाको एक कुनामा आफूले सकेसम्म चकों स्वरमा चिच्याएको चित्र कोर्नुहोस्। त्यसको तल आफ्नो नाम, उमेर र आफ्नो देशको नाम लेख्नुहोस्। बाँकी पाना भर्नको लागि आफ्नो मुखबाट ठूला स्वरले चिच्याएको संकेत गर्ने गो लाकारहरु गाढा रंगमा कोर्नुहोस्। पनाको बीचमा तपाईंलाई असर गर्ने जलवायुको जोखिमहरुको चित्र कोर्नुहोस् र त्यसको तल चित्रमा के भन्न खोजिएको हो भन्ने लेख्नुहोस्।

तपाईंले तयार गरेको चित्रमा उल्लेख गरिएको गोलाकार को माथिल्लो भागमा विश्व ने ताहरूलाई जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्न आह्वान गर्दै “जलवायु सम्बन्धी कार्य अहिले नै” लेख्नुहोस्।

२. तपाईंको चुनौती:

सकेसम्म धेरै बालबालिकालाई उहाँसुको आवाज नक्सामा थन प्रोत्साहन गर्नुहोस् र सो कार्यका लागि जोडतोड आह्वान गर्नुहोस्।

प्रत्येक देशका बालबालिकाबाट ‘जलवायु सम्बन्धी कार्य अहिले नै’ भन्नको लागि आह्वान प्राप्त गर्न सकिन्छ कि?

हेरौं। आह्वान यति चकों गरौँ कि सबै विश्व नेताहरूले उक्त आवाज सुनन्।

बधाई छ ! तपाईंले लक्ष्य १३ पूरा गर्नुभयो। हावा उर्जामा रंग भेरेर लक्ष्य सहितको नक्सामा रहेको जलवायु

जहाज तयार गरी लक्ष्य १४ मा जानुहोस्।

लक्ष्य १४: आफ्नो जलवायु सम्बन्धी कथा साभा गर्नुहोस् ।

कसैलाई तपाईंले बोल्नुभएको कुराको भिडियो खिच्न लगाउनुहोस् ।

- मेरो अधिकार छ ..... (तपाईंको लक्ष्य ९, चिन्ह उठाएर देखाउनुस)
- “यो जलवायु सम्बन्धी कार्यका लागि तयारी र हरियाली भविष्यको लागि मेरो दृष्टिकोण हो” (तपाईंको लक्ष्य १ को भविष्यको दृष्टिकोण सहितको तस्वीर देखाउनुस)
- “हामीलाई लक्ष्यसम्म पुग्न मद्दत गर्नको लागि मैले गरेको कार्य यो हो” तपाईंले लक्ष्य १२मा गरेको कार्य देखाउनुस् वा तपाईंको कार्यको रेकर्ड साभा गर्नुहोस् ।
- “विश्व नेताहरूलाई अब जलवायु सम्बन्धी कार्य गर्नको लागि यो मेरो आह्वान हो” (तपाईंले लक्ष्य १३ मा तयार गरेको जलवायु सम्बन्धी कार्यको लागि आह्वान देखाउनुस्”

तपाईं आफ्नो साथी र परिवार सँग आफ्नो कथा सुनाउन वा भन्न सक्नुहुन्छ? के तपाईं उहाँहरूलाई उहाँहरुको आफ्नै जलवायु जहाज मिसनहरू सञ्चालन गर्न र मौसम सम्बन्धी कथाहरू सिर्जना गर्न प्रेरित गर्न सक्नुहुन्छ?

आउनुहोस् ! तपाईं बस्नु हुने स्थान र संसारभरिका मानिसहरूलाई जलवायु सम्बन्धी कार्यको लागि तयार पार्न मद्दत गरौं !

